

Per acords del Ple de dies 11 de juny de 1992 i 28 de gener de 1993 foren aprovats definitivament el Reglament de prestació de serveis mortuoris i la modificació de l'article 100 respectivament. Publicats al BOCAIB núm. 32. de 13.03.93, entraren en vigor el 14 de març de 1993.

Per acord del Ple de dia 29 de desembre de 1994 fou aprovada definitivament la modificació dels articles 79, 80, 89, 90, 91, 93, 94, 99, 102, 103, 105, 106, 107 i 109 del Reglament. Publicada al BOCAIB núm. 31, de 14.03.95, entrà en vigor el 15 de març de 1995.

Text consolidat de caràcter informatiu. Inclou les seves posteriors modificacions i correccions per a facilitar la seva lectura. El text oficial publicat en el BOIB pot consultar-se en aquesta mateixa pàgina web.

REGLAMENT DE PRESTACIÓ DE SERVEIS MORTUORIS

ÍNDEX

TÍTOL I. Disposicions generals

CAPÍTOL PRELIMINAR. Objecte

CAPÍTOL I. Dels serveis

CAPÍTOL II. De les competències

TÍTOL II. Dels cementeris

CAPÍTOL I. Construcció, ampliació, suspensió i clausura

CAPÍTOL II. Funcionament

CAPÍTOL III. De les unitats d'enterrament

CAPÍTOL IV. Obres i conservació

CAPÍTOL V. De la prestació dels serveis

CAPÍTOL VI. Recollida, dipòsit i eliminació de residus sòlids

CAPÍTOL VII. Neteja i manteniment

CAPÍTOL VIII. Vigilància i seguretat

CAPÍTOL IX. Drets i obligacions dels usuaris i del públic

CAPÍTOL X. Del culte

TÍTOL III. Dels drets funeraris

CAPÍTOL I. Concepte i classificació

CAPÍTOL II. Drets funeraris perpetus

SECCIÓ 1a. Adjudicació

SECCIÓ 2a. Dels títols i el seu ús

SECCIÓ 3a. De la seva transmissió

SECCIÓ 4a. Drets i obligacions dels titulars

CAPÍTOL III. Drets funeraris temporals

CAPÍTOL IV. Drets funeraris comuns

CAPÍTOL V. Incidències de les adjudicacions

TÍTOL IV. Del dipòsit judicial

TÍTOL V. De les entitats asseguradores

TÍTOL VI. Tarifes i drets econòmics

TÍTOL VII. Règim jurídic

TÍTOL VIII. De les faltes i les seves sancions

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

DISPOSICIONS FINALS

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

REGLAMENT DE PRESTACIÓ DE SERVEIS MORTUORIS

TÍTOL I Disposicions generals

CAPÍTOL PRELIMINAR Objecte

Article 1.

El present Reglament té per objecte l'ordenació, el règim jurídic i el funcionament dels serveis mortuoris en el marc dels Estatuts de l'Empresa Municipal, amb monopoli, i d'acord amb les competències que en matèria sanitària mortuòria deté l'Ajuntament de Palma, de conformitat amb el que estableixen les lleis de bases de règim local i general de sanitat, el Reglament de policia sanitària mortuòria i altra normativa d'aplicació.

Tot això sense perjudici de les competències que estiguin o puguin estar atribuïdes a altres organismes de l'Administració central o autonòmica en matèria de policia sanitària mortuòria –en aquest cas s'ha d'establir la necessària coordinació entre les administracions públiques interessades–, així com de les que queden reservades a l'Ajuntament i que queden reflectides en el present Reglament.

CAPÍTOL I Dels serveis

Article 2.

Correspon a l'Empresa Funerària Municipal, S.A., amb caràcter exclusiu, la prestació dels serveis funeraris i mortuoris en règim de monopoli; la gestió, l'administració i el manteniment dels cementeris municipals; les funcions administratives per a l'atenció dels dits serveis i qualssevol altres de competència municipal relacionats amb els anteriors, que comprenen, entre d'altres, les següents prestacions:

- Condicionament sanitari i estètic dels cadàvers, conformement al que disposa i autoritza la normativa.
- Amortallament i vestiment de cadàvers, llevat que sigui realitzat pels familiars dels difunts o altres persones, i els subministraments d'hàbits i mortalles.
- Subministrament de fèretres, baguls, arques, etc., serveis de cotxes fúnebres i organització de l'acte social de l'enterrament facilitant, quan no es realitzi amb cotxes propis, cotxes de servei públic, servei públic a locals habilitats a aquest efecte, de capelles ardents o dipòsits de cadàvers, fins a l'acte del sepeli, després del compliment de les disposicions sanitàries vigents.
- Recollida i trasllats de cadàvers i restes dins i fora del terme municipal, ja sigui territori nacional o estranger.
- Subministrament de flors i corones mitjançant l'adquisició o a través dels professionals o comerciants corresponents, llevat que els familiars realitzin directament l'encàrrec, i servei de cotxes de corona.
- Servei de túmuls i cambres mortuòries, cadafals, ornaments fúnebres, etc. als domicilis en els quals hagi succeït l'òbit.
- Tramitació de diligències per a les verificacions mèdiques, particulars o oficials dels cadàvers, per al registre dels cadàvers i les inhumacions.

- Custòdia de cadàvers i restes, inhumacions, exhumacions, escurades, obertures d'unitats d'enterrament, incineració o cremació de cadàvers o restes humanes.

- D'altres actes, diligències o actuacions que siguin susceptibles de prestació pel servei funerari, per costum i tradició o per hàbits que s'introdueixin en el seu desenvolupament o per prescripció legal

Article 3.

Cadàver és tot cos humà durant els cinc primers anys següents a la mort real, que es computen des de la data i l'hora de la mort que figura a la inscripció de la defunció al Registre Civil.

Són restes cadavèriques el que queda del cos humà en haver acabat els fenòmens de destrucció de la matèria orgànica, un cop transcorreguts els cinc anys següents a la mort real, i les cendres procedents de la cremació de cadàvers.

Article 4.

El servei de custòdia d'un cadàver s'entén realitzat durant el període comprès entre la seva entrada al cementeri i la data de la seva inhumació o el seu trasllat.

El dit servei es presta a capelles, cambres frigorífiques o, si s'escau, tanatoris, conformement a les disposicions i les necessitats del servei.

Els cadàvers es poden dipositar a capelles privades quan s'hi hagin d'inhumar, dins del termini màxim de vint-i-quatre hores. En cas contrari s'ha d'obtenir autorització expressa de l'Empresa Municipal.

Les corones i les flors es poden dipositar a les capelles o tanatoris sempre que la seva quantia o volum ho permeti; en cas contrari s'han de dipositar a magatzems o dipòsits comuns a disposició dels familiars o parents.

El període de custòdia s'ha d'ajustar al sol·licitat pels familiars o parents, sempre que les disponibilitats i les necessitats del servei ho permetin, sense que excedeixi de deu dies naturals, llevat d'autorització expressa de l'Empresa Municipal. Això no obstant, si es detecten signes de descomposició al cadàver s'ha d'inhumar immediatament avisant-ne prèviament l'interessat.

La mateixa consideració tenen les restes o les cendres respecte del període comprès entre la seva entrada al cementeri municipal i la subsegüent inhumació.

Article 5.

El servei d'inhumacions consisteix en el trasllat de cadàvers, fetus, restes humanes o cendres des del dipòsit fins a la unitat d'enterrament, l'obertura d'aquesta, la inhumació, el tancament i el segellament de la unitat.

Cap cadàver ha de ser inhumat abans de les vint-i-quatre hores de la seva defunció, llevat que presenti signes de descomposició.

El personal de l'Empresa ha de traslladar les corones i les flors sempre que ho permeti la seva quantia o volum, les condicions i l'estructura de l'equip o colla que practiqui el servei, i el transport es realitzi mitjançant furgons o similars; en cas contrari, els familiars i parents han d'assumir el dit trasllat.

Article 6.

L'exhumació implica l'obertura de la unitat d'enterrament, l'extracció del cadàver o restes cadavèriques per a la seva posterior reinhumació o trasllat, el tancament i el segellament d'aquesta.

Les restes momificades procedents d'exhumació han de tenir el mateix tractament que els cadàvers respecte de la seva reinhumació o incineració posterior; això no obstant, si no hi ha oposició per part de familiars o parents es poden reinhumar a les osseres comunes.

Article 7.

Es produeix el servei de trasllats amb motiu del transport d'un cadàver o restes cadavèriques, una vegada practicada la seva exhumació, per al seu posterior dipòsit en unitat d'enterrament distinta, del mateix cementeri o d'un altre.

Article 8.

Les escurades consisteixen en les operacions necessàries per a la neteja d'unitats d'enterrament i la redistribució de les inhumacions; l'obertura de la unitat d'enterrament, el buidatge d'aquesta, la neteja, el dipòsit de restes a ossera si n'hi ha, les reinhumacions, el tancament i el segellament de la unitat i dels seus trams o nivells si hi ha cadàvers, la retirada de materials i sobrants, el trasllat d'aquests als dipòsits establerts i la seva destrucció i/o eliminació.

Article 9.

S'entén prestat el servei d'obertura d'unitats d'enterrament quan, sense que es doni cap dels restants serveis funeraris als quals es refereixen els articles anteriors, a requeriment dels titulars d'unitats d'enterrament s'obren aquestes per tal de comprovar-ne, sense altra manipulació, la situació visualment, el seu posterior tancament i segellament.

Té la mateixa consideració la realització dels treballs preliminars a la prestació d'un altre servei funerari quan hi sigui d'aplicació el que disposa l'art. 55 del present Reglament.

Article 10.

Tenen la consideració de cementeris municipals aquells sobre els quals, perquè són de la seva propietat, estén la seva exclusiva i total jurisdicció l'Ajuntament de Palma, sense perjudici de les competències específiques que puguin tenir altres administracions públiques, així com d'altres que es puguin crear a iniciativa municipal, després dels tràmits pertinents, o els de titularitat extramunicipal que puguin passar a ser qualificats com a béns de domini i servei públic d'índole municipal per qualsevol de les modalitats previstes a la legislació.

Article 11.

Els cementeris municipals constitueixen, als efectes prevists en el present Reglament, una unitat definida i delimitada que comprèn la totalitat de les instal·lacions i dels serveis integrats en aquesta o que s'hi desenvolupen.

Article 12.

Els cementeris municipals tenen la qualificació de béns de domini i servei públic. Com a tals són inembargables, imprescriptibles i inalienables.

Els serveis que s'hi presten i als quals es contreu el present Reglament tenen la consideració jurídica de públics de naturalesa municipal.

CAPÍTOL II De les competències

Article 13.

Constitueixen competències reservades a l'Ajuntament de Palma:

- a. La construcció, l'ampliació, la reforma, la suspensió o la clausura dels cementeris municipals.
- b. L'ordenació i la reglamentació del servei mortuori.
- c. L'aprovació de les adjudicacions i les transmissions dels drets funeraris perpetus sobre les unitats d'enterrament.
- d. La correcció de les infraccions que es cometin en relació amb les prescripcions del present Reglament i la seva normativa complementària.
- e. Qualsevol altres que estableixi la normativa d'aplicació o que expressament li quedin reservades en virtut de les disposicions contingudes al present Reglament.

Article 14.

Constitueixen competències de l'Empresa Municipal:

1. D'índole estructural:

- a. La construcció d'unitats d'enterrament, de la tipologia i en nombre adequat a la demanda existent i les possibilitats tècniques, infraestructurals i financeres.
- b. La conservació i el manteniment de les instal·lacions que s'integren als cementeris municipals i la resta de dependències dels serveis mortuoris; amb independència de les obligacions que corresponguin als titulars de drets funeraris sobre unitats d'enterrament, en la forma que es determina al present Reglament, així com les obres, els serveis i els treballs necessaris per a aquests.
- c. El foment i la conservació de l'ornament dels cementeris municipals, amb la mateixa condició indicada a l'apartat anterior.

2. De sanitat i seguretat:

- a. La prestació de serveis mortuoris i funeraris (inhumació, exhumació, trasllat, reducció i incineració de cadàvers i restes, escurades, etc.).
- b. La neteja, la recollida i l'eliminació de residus sòlids.
- c. Complir i fer complir les mesures higienicosanitàries d'aplicació.
- d. La vigilància i la seguretat dels recintes, les instal·lacions i els serveis.

3. D'administració i gestió:

- a. L'ordenació i la reglamentació interior del servei.
- b. L'adjudicació de drets funeraris temporals sobre unitats d'enterrament.
- c. La caducitat i la revocació de drets funeraris.
- d. La implantació, la regulació i la recaptació dels drets i les exaccions que pertoquin com a conseqüència de l'adjudicació de drets funeraris i les seves modificacions; la prestació de serveis, la cobertura de la conservació, el manteniment i la neteja dels béns adscrits als serveis mortuoris, i qualssevol altres activitats que puguin constituir base del servei.
- e. L'administració dels serveis.
- f. La prestació dels serveis d'informació al públic en matèria de competència del servei.
- g. La numeració i la identificació de les unitats d'enterrament i el registre dels serveis.
- h. La tramitació i la proposta a la Batlia de les adjudicacions i les transmissions de drets funeraris perpetus sobre les unitats d'enterrament.
- i. L'expedició de duplicats de títols funeraris i l'autorització dels dits títols.
- j. La tramitació i la proposta a la Batlia de l'adjudicació dels drets funeraris sobre solars per a la construcció de capelles i altres unitats d'enterrament.
- k. L'autorització per a l'exhumació, la reducció i la incineració de cadàvers i restes humanes.
- l. L'atorgament d'autoritzacions per a obres de reformes, conservació i accessoris d'unitats d'enterrament.
- m. L'ordenació de reglamentació del servei mortuori, sense perjudici de les facultats decisòries municipals.
- n. La proposta de resolució i instrucció d'expedients en relació amb les infraccions que es puguin cometre en contra de las prescripcions establertes en el present Reglament.

4. En matèria de personal:

- a. La confecció de la plantilla de llocs de feina i de determinació de les seves funcions.
- b. El manteniment de la seguretat, la higiene i altres condicions de feina.
- c. El nomenament, la remoció, el trasllat i la correcció del personal.

5. D'assistència i col·laboració:

- a. Amb les autoritats, els organismes i els serveis públics de policia sanitària mortuòria i medicina legal.
- b. Amb l'Ajuntament de Palma.

c. Amb altres empreses funeràries i entitats asseguradores del ram de decessos.

d. Amb les entitats, les congregacions i les confessions religioses, per tal de facilitar la celebració d'actes de culte, sense discriminació per raó de religió.

e. I, en general, qualsevol altres funcions o competències que li siguin encomanades per la normativa general o autonòmica d'aplicació o que el mateix Ajuntament de Palma estableixi, per acord corporatiu o disposició de la Batlia, per a una millor prestació dels serveis mortuoris o qualsevol altres de policia sanitària mortuòria de competència municipal.

TÍTOL II Dels cementeris

CAPÍTOL I Construcció, ampliació, suspensió i clausura

Article 15.

L'Ajuntament de Palma assumeix l'obligació de dotar la ciutat de cementeris municipals adequats, en desenvolupament de les disposicions pressupostàries. L'Ajuntament ha de determinar al Pla general d'ordenació urbana les zones reservades per a la construcció o l'ampliació de cementeris.

Article 16.

La construcció de nous cementeris municipals i l'ampliació dels existents s'ha d'ajustar, en qualsevol cas, quant a llur ubicació i estructura al que preveuen el Pla general d'ordenació urbana, el present Reglament i la resta de normativa d'aplicació.

Article 17.

S'ha d'aplicar el mateix criteri respecte de la suspensió i la clausura de cementeris municipals.

En aquests casos i sempre que això suposi el desallotjament total o parcial del cementeri, impliqui o no la seva requalificació com a bé de domini i servei públic, s'ha d'assegurar als titulars de drets funeraris que els cadàvers o les restes reben inhumació o incineració mitjançant l'Empresa Municipal, amb caràcter gratuït.

En aquests supòsits, els familiars o parents han d'indicar el seu desig de reinhumació en una unitat d'enterrament determinada, després de la notificació de l'actuació municipal prevista. Aquesta manifestació s'ha de fer efectiva en el termini d'un mes comptat des de l'esmentada comunicació; en cas contrari s'ha d'exhumar i després reinhumar a les fosses i osseres comunes, segons pertoquei.

Si els familiars o parents manifesten el seu desig o interès en la reinhumació de cadàvers o restes en una unitat d'enterrament disposen de dret preferent respecte de l'adjudicació de drets funeraris.

Article 18.

Quan cal realitzar obres generals o sectorials que afecten unitats d'enterrament que contenen cadàvers o restes, aquests s'han de traslladar a unitats de lloguer. Un cop acabades les obres s'han de reinhumar a la unitat d'enterrament de procedència. La utilització de drets funeraris temporals i la prestació de serveis que impliquen tals actuacions no merita taxes ni drets.

Quan la naturalesa de les obres a realitzar implica la impossibilitat de reinhumar cadàvers o restes a la mateixa unitat d'enterrament, l'Empresa Municipal ha de facilitar, per via de canvi, una unitat d'enterrament similar. Aquest canvi està exempt de drets i altres exaccions municipals.

Article 19.

L'Empresa Municipal es reserva el dret de suprimir unitats d'enterrament per tal de facilitar el replanteig, la reordenació i la millora de l'estructura, la distribució, la vialitat i els serveis dels cementeris municipals. En tal cas és d'aplicació el que disposen els articles precedents.

Article 20.

Al marge de les disposicions de policia sanitària i urbanístiques de general aplicació, a tot projecte de construcció d'unitats d'enterrament a cementeris municipals s'han d'observar les següents normes:

a. El disseny de les unitats d'enterrament, llevat de les osseres, ha de respondre a una estructura rectangular, tant pel que fa a dimensions com a la boca d'accés a aquestes, la qual pot ser quadrada en el supòsit de nínxols.

b. Les boques d'accés a les tombes han de permetre, com a mínim, l'accés del taüt en posició horitzontal; la dels nínxols s'ha d'ajustar al que estableix el Reglament de policia sanitària mortuòria.

c. Els parterres, les jardineres i altres elements complementaris de naturalesa funerària s'han d'ajustar a les següents normes:

1. No han d'estar fixos a l'estructura del panteó o unitat d'enterrament de forma que dificulti la pràctica dels serveis.
2. No poden sobrepassar en la seva projecció vertical la zona delimitada de terreny a la unitat d'enterrament.
3. No es poden situar fora dels marcs de les façanes dels nínxols, de forma que impedeixin o dificultin l'obertura de la unitat d'enterrament i la pràctica dels serveis funeraris.

d. Les sepultures han de disposar de biguetes o mènsules de separació entres els diferents nivells d'inhumació, per tal d'assegurar la possibilitat d'individualització i segellament de trams, així com el recolzament del personal que hagi de practicar els serveis funeraris.

En tot cas la seva projecció no és inferior a 10 cm.

e. Els elements constructius i complementaris funeraris (lloses, plaques i similars) que hagin de ser objecte de manipulació han de tenir unes dimensions i pes que permetin al personal encarregat dels serveis funeraris manejar-los de forma manual i individual, o plural si això és realitzable de forma usual.

Han d'estar fabricats amb material que n'eviti la rompuda i els danys subsegüents al personal com a conseqüència de la pràctica de serveis funeraris.

Els materials s'han d'ajustar a les característiques que l'Empresa Municipal, amb caràcter general o sectorial, hagi establertes com a normalitzades.

f. Els vials, els accessos, les vorades, les rampes, etc. han de permetre la pràctica dels serveis funeraris i assegurar l'accés i la maniobrabilitat en funció dels mitjans i les tècniques de treball utilitzats.

g. Les escales d'accés a criptes han de ser de material resistent a l'estructura del medi ambient i abatibles o movibles; les instal·lades a capelles i altres construccions d'unitats d'enterrament múltiples s'han d'ajustar al que estableix la normativa de seguretat i higiene al treball.

h. A criptes i capelles, l'espai intermedi entre grups de nínxols ha de ser prou ampli per permetre la pràctica de serveis funeraris.

i. L'estructura de les unitats d'enterrament ha de garantir la no-emissió d'emanacions o olors o filtracions de líquids cap a l'exterior.

Article 21.

Queda prohibida la construcció d'osseres a nínxols. Els actualment existents no s'han d'utilitzar si llur ubicació o estructura impedeix o dificulta notablement la pràctica d'inhumacions.

La ubicació d'osseres a sepultures o altres unitats d'enterrament queda condicionada que no es redueixi de tal forma la distribució de places que impedeixi o dificulti la pràctica d'inhumacions.

Article 22.

Tot projecte de construcció d'unitats d'enterrament, així com els d'ordenació de parcel·les destinades a la seva construcció per tercers, implica determinar les normes complementàries d'ornament que assegurin la mínima homogeneïtzació de l'entorn urbanístic, així com la normalització de les característiques dels materials que puguin ser objecte de futura substitució amb motiu de rompuda o deteriorament (lloses, plaques i similars).

En tot cas, les diferents unitats d'enterrament s'han d'ajustar, pel que fa a les seves característiques constructives i dimensions, al que estableix el Reglament de policia sanitària mortuòria i la normativa complementària de naturalesa general o autonòmica i al que preveu el present Reglament.

Article 23.

Correspon a l'Empresa Municipal, exclusivament, determinar la toponímia dels cementeris, les seves zones i els seus vials.

CAPÍTOL II Funcionament

Article 24.

Els cementeris municipals s'han de dotar de les instal·lacions i els serveis generals necessaris per al millor compliment de les funcions que tenen assignades.

Constitueixen serveis generals mínims d'obligada implantació als cementeris municipals:

- Local destinat al dipòsit i la custòdia de cadàvers abans d'inhumar-los.
- Unitats d'enterrament o, almenys, terreny suficient per construir-les o practicar inhumacions.
- Fosa i ossera comunes.
- Local per a serveis administratius i atenció al públic.

- Capella o lloc per a la pràctica de cultes.
- Forn, instal·lació o espai adequat per a la destrucció de roba o altres objectes que procedeixin de la pràctica dels serveis funeraris.
- Lavabos.
- Vestidor i lavabos de personal.
- Magatzem per dipositar-hi material i utensilis de manteniment, neteja i prestació de serveis funeraris.
- Tauler d'anuncis i bústia de suggeriments.
- Farmaciola bàsica per a primers auxilis.
- Zona delimitada de reserva d'espai i estacionament exterior.
- Serveis de neteja, conservació i manteniment, vigilància i seguretat; desratització, desinfecció i desinsectació.
- Subministrament de servei elèctric, d'aigua, evacuació de residuals i telefònic.

El Cementeri Municipal de Palma ha de comptar, a més, amb els següents serveis mínims:

- Capelles per dipositar-hi cadàvers.
- Cambres frigorífiques de conservació de cadàvers (ordinaris, judicials).
- Servei d'embalsament.
- Dipòsit Judicial.
- Local per a serveis religiosos i personal sanitari.
- Garatge per a la custòdia del parc mòbil adscrit al servei.
- Local per a farmaciola i primers auxilis.
- Zona d'espera per al públic, protegida de les inclemències del temps.

L'Empresa Municipal instal·larà, quan ho cregui necessari, un crematori de cadàvers, restes cadavèriques i momificats.

Article 25.

Els cementeris municipals han de romandre oberts al públic entre les 7 hores i la posta de sol. Aquest horari pot ser modificat, en tot cas i moment, per resolució de l'Empresa Municipal i ha de figurar senyalitzat als accessos al cementeri.

La limitació de l'horari no ha d'afectar l'entrada de cadàvers judicials.

Article 26.

A la dependència principal destinada al públic de cada cementeri i a lloc visible s'ha de col·locar un tauler d'anuncis en què s'exposin les disposicions i les normes de règim interior de caràcter general que es dictin respecte del Servei Municipal de Cementeris. Els seus visitants i usuaris s'entenen legalment notificats de tals disposicions i normes, sense altre requisit que la dita fixació.

Article 27.

Es pot suspendre l'accés a un cementeri o a determinades zones o serveis d'aquest, o la prestació d'aquests serveis, quan ho aconsellin circumstàncies especials de greus alteracions de les condicions mínimes de sanitat i seguretat del servei, derivades tant de causa fortuïta com de les actuacions responsables.

Article 28.

Als cementeris municipals hi ha d'haver una bústia perquè el públic o els usuaris hi dipositin les reclamacions o els suggeriments que considerin convenients. L'interessat ha d'indicar les seves dades i domicili. En tot cas, s'ha de facilitar a l'interessat la informació que pertorqui en relació amb el contingut de l'al·legació formulada.

CAPÍTOL III
De les unitats d'enterrament

Article 31.

L'Empresa ha de planificar la construcció d'unitats d'enterrament en funció de la demanda existent i l'espai disponible als recintes mortuoris.

Les unitats d'enterrament es classifiquen en:

- a. nínxols
- b. sepultures
- c. criptes
- d. capelles
- e. columbaris
- f. fosses comunes
- g. osseres comunes

Article 32. Nínxols.

Són unitats d'enterrament integrades en edificis d'estructura vertical, a les quals són d'aplicació les següents normes:

- a. Des de l'entrada en vigor del present Reglament no es poden construir nínxols de places múltiples; això no obstant, es poden agrupar diversos nínxols si les places d'enterrament es conserven individualment aïllades.

b. Els nínxols s'han de construir en projecció vertical a partir de la rasant del terreny.

Als nínxols que es troben situats a nivell de la rasant del terreny i que han estat aprofundits (nínxols-tomba) els són d'aplicació les següents disposicions:

- Només poden ser utilitzats per practicar-hi inhumacions en una profunditat de dos nivells a partir de l'esmentada rasant, sempre que aquesta no excedeixi d'1,20 metres.
- Des de l'entrada en vigor del present Reglament no s'hi poden practicar inhumacions fins omplir la profunditat que excedeixi els nivells de referència o la seva conversió en ossera.

Article 31. Sepultures.

Són unitats d'enterrament que, partint de la rasant del terreny, es projecten en profunditat, a les quals les inhumacions es fan superposades i sobre les quals es poden situar túmuls o altres elements constructius de naturalesa funerària.

Les de nova construcció han de comptar amb una ossera o habitacle destinat al dipòsit de restes. Així mateix, han de comptar amb trams de separació que permetin l'existència de compartiments independents que en permetin el segellament. Cada tram o nivell ha de constar d'una única plaça d'enterrament, o dues de compartimentades.

Article 32. Criptes.

Són unitats d'enterrament de la mateixa projecció que les anteriors, dotades de nínxols individualitzats adossats a les parets i amb un espai o buit central que permet l'accés mitjançant l'escala, sobre les quals es poden situar túmuls o altres elements constructius de naturalesa funerària.

Article 33. Capelles.

Són unitats d'enterrament construïdes per l'Empresa o pel titular del dret funerari, a superfície prèviament delimitada. Poden estar formades per instal·lacions subterrànies i/o elevades sobre la rasant del terreny, en la qual distribueixen un nombre de nínxols individualitzats i altres elements constructius complementaris de naturalesa funerària. Si hi ha projecció subterrània de la construcció, han de disposar d'espai o buit que permeti accedir-hi mitjançant l'escala.

Article 34. Columbaris.

Són unitats d'enterrament integrades en edifici d'estructura vertical, destinades a la inhumació de restes cadavèriques o cendres mortuòries procedents de la incineració de restes cadavèriques o cendres mortuòries procedents de la incineració de cadàvers o restes.

La capacitat màxima de cada unitat de columbari és la que permet la identificació de les inhumacions de forma visual, sense haver de practicar altres manipulacions.

Les urnes o els dipòsits de restes i cendres han de figurar identificats de forma indubtable.

Article 35. Fosses comunes.

Són unitats d'enterrament que es destinen a inhumacions de cadàvers, fetus, restes humanes procedents de mutilacions, intervencions quirúrgiques, etc., sense que hi existeixin necessàriament unitats d'enterrament individualitzades.

Hi ha dos tipus de fosses comunes: les que permeten la pràctica d'inhumacions "a la terra" i les que es realitzen a construccions similars a les de les tombes.

Les fosses comunes "a la terra" han d'estar perfectament delimitades i tancades; es poden utilitzar per espargir-hi cendres mortuòries i s'han d'ajustar en la seva estructura i les dimensions al que disposa la normativa general o autonòmica d'aplicació.

Article 36. Osseres comunes.

Són espais prèviament fixats i delimitats en els quals es dipositen les restes cadavèriques procedents d'unitats d'enterrament, bé per desig exprés dels familiars o parents, bé perquè ha transcorregut el termini per al qual es va concedir un dret funerari temporal, o procedents de l'escurada i neteja de les fosses comunes, així com de les efectuades en relació amb la reversió a favor de l'Ajuntament d'unitats d'enterrament, sempre que els familiars o parents no disposin altra cosa.

Article 37.

La naturalesa de "comunes" de les fosses i les osseres a què es refereixen els articles anteriors suposa la no-prestació de serveis funeraris distints de la inhumació o escurada d'ofici, llevat de disposició judicial, sigui quina sigui la seva estructura.

Article 38.

Als efectes del present Reglament, les parcel·les amb destinació a la construcció futura de qualsevol tipus d'unitat d'enterrament, sobre les quals s'atorguin drets funeraris perpetus, tenen la consideració d'unitat d'enterrament, fins i tot abans de la seva construcció, i la seva tipologia es qualifica en funció de la destinació final de la parcel·la.

Article 39.

Les unitats d'enterrament, de qualsevol naturalesa, han d'estar perfectament delimitades mitjançant elements constructius definits i estables.

CAPÍTOL IV Obres i conservació

Article 40.

Els titulars de drets funeraris perpetus sobre unitats d'enterrament poden realitzar les obres de condicionament i millora que permetin les normes vigents, després d'obtenir la corresponent llicència municipal.

La tramitació dels expedients de llicències d'obres s'ha d'ajustar al que estableix aquest Reglament i a les normes municipals urbanístiques. En tot cas ha de figurar a l'expedient l'informe de l'Empresa Municipal, que té caràcter preceptiu.

La concessió de llicències d'obres, de qualsevol naturalesa, s'ha de comunicar a l'Empresa Municipal.

Article 41.

Tota llicència d'obres, tant de primera instal·lació com de millora, conservació o reforma, queda condicionada a l'adopció de les mesures necessàries per a l'adaptació de la unitat d'enterrament a les prescripcions del present Reglament.

A aquests efectes l'interessat pot sol·licitar, amb caràcter previ, un informe municipal sobre les mesures correctores a adoptar.

S'ha de denegar el certificat de final d'obra si es comprova que no s'han duit a terme les mesures d'adaptació esmentades.

Article 42.

Sense perjudici de la norma urbanística i del que estableix el capítol I del present títol, constitueixen condicions generals normalitzades de les llicències d'obres a les quals es refereix l'article anterior les següents:

- a. L'Ajuntament i l'Empresa Municipal no assumeixen cap relació de naturalesa jurídicolaboral o administrativa amb el personal dependent del contractista durant el període de realització de les obres, ni en acabar aquestes.
- b. L'Ajuntament i l'Empresa Municipal no assumeixen cap responsabilitat respecte de la custòdia de materials, estris i altres elements adscrits a la construcció durant l'execució de les obres.
- c. En tot cas, les obres s'han d'ajustar al que estableixen el present Reglament, el de policia sanitària mortuòria i les seves disposicions complementàries generals o autonòmiques.
- d. L'Ajuntament es reserva el dret de denegar o proposar la modificació d'un projecte de nova construcció i/o obres de conservació i millora, si considera que altera la imatge de conjunt del cementeri i el seu decòrum i serietat, o atempta contra la seguretat o la vitalitat del servei municipal.
- e. Els promotors, contractista o tècnic-director, si s'escau, han de posar en coneixement de l'Empresa Municipal la data d'inici i acabament de les obres.

A més, han de disposar, a peu de les obres i al llarg de la seva execució, de la documentació acreditativa de la llicència i de les seves circumstàncies, a disposició de l'autoritat municipal i funcionaris competents.

f. Mentre duri l'execució de les obres, el contractista, promotor o tècnic-director de les obres, si s'escau, ha de complir les instruccions que rebí de l'Empresa Municipal, sota la seva responsabilitat, per tal d'assegurar una adequada prestació dels serveis municipals, la protecció dels drets individuals i l'exercici dels que corresponguin al públic en general, incloent-hi la suspensió dels treballs, amb caràcter temporal, quan ho requereixi l'interès del servei.

g. Els materials i els estris s'han d'apilar i situar de forma que no impedeixin la circulació del públic ni dificultin la prestació dels serveis funeraris. En tot cas no han d'envair altres unitats d'enterrament, vials o zones enjardinades.

h. Les restes de materials de construcció, així com altres residus sòlids procedents de treballs de neteja, manteniment, millora o ornament, s'han de retirar tot d'una en acabar les obres i s'han de dipositar exclusivament als llocs assenyalats amb aquesta finalitat per l'Empresa Municipal.

- i. L'horari d'execució o treballs, de qualsevol naturalesa, s'ha d'ajustar al que estableix l'article 25 d'aquest Reglament, llevat d'autorització especial de l'Empresa Municipal.
- j. Un cop finalitzats els treballs o les obres els titulars de les corresponents llicències o autoritzacions estan obligats a netejar totalment la unitat d'enterrament i la zona immediata que n'hagi resultat afectada.
- k. En cap cas es pot suprimir o alterar la numeració o identificació de la unitat d'enterrament establerta, ni modificar-ne el format o disseny, que ha de resultar perfectament visible.
- l. Es pot denegar llicència d'obres de construcció, conservació o millora quan per la seva ubicació les places d'inhumació estiguin, per excés o per defecte en la seva altura, profunditat, embocadura o accessos, fora de la possibilitat de practicar-hi serveis funeraris amb els mitjans ordinaris del servei; llevat que el titular del dret funerari hi incorpori les oportunes mesures correctores o els mitjans tècnics per a la pràctica d'aquests serveis.
- m. Els particulars no poden construir unitats d'enterrament si la parcel·la no ha estat prèviament replantejada i partionada pels serveis de l'Empresa Municipal.
- n. No s'autoritzen obres o la col·locació d'elements complementaris de naturalesa funerària que abracin dues o més unitats d'enterrament, llevat que la totalitat dels titulars de drets funeraris hi doni la seva conformitat i justifiqui la naturalesa de la seva petició.
- o. La Batlia pot, mitjançant resolució, disposar la retirada d'elements complementaris funeraris i la substitució d'esteles o epitafis que alterin les condicions de serietat i respecte que han de prevaler a les instal·lacions i els serveis mortuoris, i posar-los a disposició dels titulars de la unitat d'enterrament.
- p. Els titulars de drets funeraris sobre unitats d'enterrament que amb motiu de la realització de qualsevol tipus d'obres o treballs causin danys o perjudicis a altres unitats, als béns, a les instal·lacions i serveis públics municipals i a tercers, en general, estan directament obligats a reparar-los.

Article 43.

No s'han de realitzar serveis funeraris a una unitat d'enterrament en la qual s'hagin efectuat obres fins que no s'acredita el corresponent certificat d'acabament d'aquestes, de les qual se n'ha d'estendre diligència al títol corresponent.

Article 44.

L'Empresa Municipal ha de donar compte a l'Ajuntament de les obres que es realitzin sense acreditar la disponibilitat de l'oportuna llicència municipal, als efectes prevists a la legislació vigent.

Article 45.

Qui sigui titular de drets sobre parcel·les destinades a la construcció d'unitats d'enterrament ha de realitzar les obres, després d'obtenir l'oportuna llicència municipal, en el termini de dos anys des de l'adjudicació del dret funerari sobre aquestes. Un cop transcorregut el dit termini s'ha de notificar als interessats que disposen d'un termini d'un mes, a partir de la data de la comunicació, per al·legar el que considerin convenient. Poden sol·licitar prorroga per un termini no superior a un any sempre que justifiquin la petició. Si no realitzen les obres de construcció en el termini inicial o la seva prorroga, la parcel·la reverteix a l'Ajuntament i el dret funerari atorgat caduca, sense dret a cap compensació o indemnització.

Article 46.

La llicència d'obres és substituïda per l'autorització de l'Empresa Municipal en els següents supòsits:

- Col·locació de làpides en unitats d'enterrament.
- Col·locació de creus, esteles i altres elements funeraris similars de caràcter complementari.
- Gravació a làpides existents de noves inscripcions o epitafis.
- Neteja d'unitats d'enterrament, sempre que no impliqui deixar al descobert fèretres o dipòsits de cadàvers o restes, així com del seu entorn immediat.

Aquestes autoritzacions es condicionen al manteniment dels criteris de normalització de les característiques dels materials i les normes d'ornament a què es refereix l'article 22 del present Reglament, aplicable a cada cas.

Article 47.

Els titulars de drets funeraris estan obligats a realitzar les obres que resultin necessàries per conservar les unitats d'enterrament en perfectes condicions de seguretat, sanitat i ornament, i queden directament obligats a executar les obres i reparar els danys causats a altres unitats, als béns, a les instal·lacions i als serveis públics municipals i a tercers en general, sense perjudici, si s'escau, que l'Administració municipal els realitzi a compte i càrrec seu per via d'execució subsidiària.

CAPÍTOL V
De la prestació dels serveis

Article 48.

No s'han de realitzar serveis funeraris que impliquin obrir unitats d'enterrament fins que no hagi passat un any des de la darrera inhumació practicada en aquestes, llevat que les places d'inhumació siguin individualitzades o independents i estiguin segellades.

Si atesa la causa de la defunció es reben instruccions o recomanacions concretes de l'autoritat sanitària o judicial competent, es requereix informe i/o autorització previs de l'esmentada autoritat per obrir la unitat d'enterrament.

S'exceptuen del requisit de termini les exhumacions següents:

- a. Les decretades per resolució judicial.
- b. Les dels cadàvers que s'han embalsamat o s'hagin d'embalsamar en el moment de l'exhumació.

Article 49.

El trasllat de fèretres s'efectua amb els mitjans que, en cada cas, té establerts l'Empresa. El transport "a coll" per part de familiars o parents ha de ser autoritzat per l'Empresa.

Article 50.

En els supòsits d'exhumacions, trasllats i escurades és necessària la presència del sol·licitant del servei o de qui n'acrediti la representació.

Article 51.

Els serveis funeraris es presten dins de l'horari que l'Empresa té establert amb aquesta finalitat, sense perjudici dels extraordinaris originats per catàstrofe o calamitat pública, problemes sanitaris o una altra causa d'urgència.

No es realitzen exhumacions, trasllats i escurades entre el quinze de juny i el quinze de setembre, llevat de resolució judicial.

Article 52.

Si amb motiu de l'exhumació de cadàvers, per qualsevol causa, s'aprecia un deteriorament notable del fèretre s'ha de substituir per un altre, llevat que es doni alguna de les circumstàncies previstes per l'art. 57 del present Reglament. En aquest cas el cost és a càrrec del sol·licitant del servei funerari.

Article 53.

L'Empresa es reserva el dret de comprovar l'estat de les unitats d'enterrament afectades per la sol·licitud de prestació de serveis funeraris. Si s'aprecia que no compleixen les condicions de seguretat o sanitàries mínimes exigibles, s'ha d'abstenir d'iniciar la prestació del servei mentre els titulars de la unitat no adoptin les mesures correctores oportunes, circumstància que s'ha de notificar, per la via més ràpida, al sol·licitant.

Article 54.

Si amb motiu de la prestació de serveis funeraris es produeix el trencament de plaques, tapes de nínxol o altres elements constructius o materials funeraris han de ser reposats a compte i a càrrec de l'Empresa. Tal responsabilitat ha de ser assumida pel titular del dret funerari quan el trencament o la deterioració tingui el seu origen en: el mal estat de conservació dels materials o de la mateixa unitat d'enterrament, la inadaptació de l'estructura de la unitat d'enterrament o dels materials utilitzats a les prescripcions del present Reglament. En aquest cas, si l'Empresa disposa dels materials i no incideixi en el normal desenvolupament de la prestació dels serveis funeraris programats, els ha de reposar a compte del titular de la unitat d'enterrament.

Article 55.

No s'han de realitzar serveis quan la seva prestació impliqui l'exhumació de més de dos cadàvers o, si s'escau, quan la inspecció sanitària disposi la suspensió del servei atès l'estat d'aquests.

Si un cop iniciada la prestació de serveis es comprova que la unitat o unitats d'enterrament no compleixen les condicions esmentades a l'art. 53 s'ha de disposar la suspensió dels treballs fins que els titulars no adoptin les mesures correctores oportunes. Escau també suspendre el servei quan es comprovi la manca de capacitat suficient per practicar la inhumació.

La mateixa actuació suspensòria escau quan es comprovi que els nínxols individuals no disposen de les dimensions adequades per introduir-hi el fèretre; en el supòsit que l'estructura i la situació de les osseres o columbaris no permetin introduir-hi l'urna o la caixa de restes o cendres, i quan es doni la circumstància a la qual es refereix l'art. 30.b del present Reglament.

Si es comprova la destrucció del fèretre i l'embolcall del cadàver i aquest no es pot col·locar en un nou dipòsit sense extreure'l a la superfície, a causa de les característiques de la unitat d'enterrament, s'ha de suspendre el servei.

Així mateix, escau suspendre el servei d'escurades quan un cop iniciat es comprovi que no ha finalitzat el procés de destrucció de la matèria orgànica, per la qual cosa la qualificació de restes és improcedent.

Article 56.

La prestació de serveis s'ha de sol·licitar per escrit a l'Empresa. A la dita sol·licitud hi ha de constar, com a mínim: servei sol·licitat, identificació del sol·licitant, acreditació del seu dret a disposar dels cadàvers i les restes que són objecte del servei, identificació d'aquests, unitat o unitats d'enterrament afectades, conformitat dels titulars d'aquestes i autoritzacions reglamentàries.

L'Empresa autoritza i ordena la prestació de servei. Si aquest és denegat ho ha de notificar al sol·licitant, amb expressió de la causa i les anomalies que s'hagin de reparar i concedint-li un termini de quinze dies. Si transcorre aquest termini sense que s'hagin reparat les anomalies la sol·licitud es cancel·la i archiva, sense altre tràmit.

S'ha de comunicar al peticionari del servei funerari la data i l'hora previstes per a la pràctica i, si s'escau, a l'entitat asseguradora que hi pugui resultar interessada perquè deté la titularitat del dret funerari perpetu sobre la unitat o les unitats d'enterrament afectades.

Els usuaris de serveis poden exigir a l'Empresa que expedeixi una cèdula acreditativa del servei prestat en la qual s'identifiqui la unitat d'enterrament en què s'ha practicat.

Article 57.

L'Empresa ha de dur registres dels serveis que presti, en els quals han de constar, com a mínim: dades del sol·licitant, naturalesa del servei, liquidació dels drets aplicables i altres circumstàncies que, en cada cas, es considerin pertinents.

Cada suport de registre s'ha d'iniciar amb l'oportuna diligència i els seus fulls han de figurar correlativament numerats i segellats.

Tot allò sense perjudici dels registres i la resta de controls que exigeixi la legislació en vigor.

Article 58.

Els serveis s'han de prestar per rigorós ordre de sol·licitud, sempre que hom disposi de les corresponents autoritzacions administratives i no es doni cap causa que impliqui suspensió del servei, d'acord amb el que disposa el present Reglament.

Constitueixen excepcions al principi ressenyat:

1. En el supòsit d'inhumacions.

a. L'apreciació de signes de descomposició en un cadàver subjecte a règim de custòdia.

b. Els cadàvers que compleixin la condició d'infecocontagiosos o afectats per contaminació radioactiva.

2. En els casos d'exhumacions, trasllats i escurades.

- a. Les que s'hagin de realitzar en unitats d'enterrament sobre les quals hagi transcorregut el termini de concessió de drets funeraris temporals o integrades en construccions la titularitat de les quals detinguin les entitats asseguradores segons el que estableix el títol V del present Reglament.
- b. Les que resultin necessàries atesa la urgència respecte de la previsió d'inhumació.
- c. Aquelles sobre les quals s'hagi sol·licitat i/o obtingut llicència d'obres.
- d. Els supòsits als quals fan referència els articles 17, 18 i 22 del present Reglament.

3. En relació amb qualsevol servei funerari.

- a. Quan es donin circumstàncies de catàstrofe o calamitat pública o altres d'especial incidència en la sensibilitat de la comunitat, d'acord amb les instruccions dictades per la Batlia.
- b. Els serveis requerits per disposició judicial.

L'Empresa pot suspendre la pràctica de serveis funeraris durant el termini que consideri oportú, d'acord amb les possibilitats del servei, quan es donin especials condicions climatològiques que, en funció de la naturalesa del servei i de l'estructura de la unitat d'enterrament, en dificultin notablement l'execució. En aquest cas ha d'assenyalar nova data i hora per a la seva pràctica.

L'ajornament de la pràctica d'inhumacions només ha d'afectar l'hora prevista per a la seva execució, que s'ha d'efectuar dins de la mateixa data llevat de causa de força major.

Article 59.

L'Empresa Municipal no assumeix cap responsabilitat respecte de les joies, els elements de vestuari i els complements que figurin incorporats al cadàver llevat que, si se n'ha presentat relació, aquesta la constati i el fèretre i el cadàver no puguin ser objecte d'accés o manipulació per part de tercers.

Article 60.

Qualsevol anomalia, incidència o suspensió del servei s'ha de comunicar tot d'una als sol·licitants per la via més ràpida, indicant-ne la naturalesa i les mesures correctores a adoptar, sense perjudici de la seva constància per escrit.

Article 61.

Per a la prestació dels serveis es requereix la presentació de la documentació reglamentaria i, en concret:

a. Custòdies:

1. De cadàvers:

- Judicials: ordre judicial.
- Procedents d'altres localitats del territori nacional: llicència d'enterrament i autorització sanitària de trasllat.

- Procedents de l'estranger: certificat consular o de la representació diplomàtica espanyola en el país de procedència.

- Procedents del terme de Palma: resum de les dades de defunció en el qual consti com a mínim la identificació i el domicili del difunta, la causa de la defunció i el nom i el número del col·legiat que subscriu el certificat de defunció. Aquest document s'ha de presentar firmat i segellat per l'agent de l'empresa que hagi disposat el trasllat.

2. De restes: autorització sanitària.

3. De cendres: certificat de cremació del centre o servei d'incineració que l'hagi practicada.

b. Inhumacions: llicència d'enterrament del Registre Civil i, si s'escau, autorització judicial.

c. Exhumacions, trasllat i escurades: autorització sanitària i, si s'escau, judicial.

En tot cas, títol que empari el dret funerari o autorització prevista a l'art. 95 del present Reglament.

Article 62.

L'Empresa Municipal ha de disposar a cada cementeri dels següents materials:

- fèretres d'una única qualitat

- urnes de restes

- plaques i/o materials de picapedrer que resultin imprescindibles per practicar serveis funeraris

S'han de destinar a cobrir els serveis funeraris quan, amb motiu de la seva execució, es detectin mancances o anomalies de fàcil correcció que, si no es reparen, impliquen la suspensió del servei.

El cost dels dipòsits fúnebres o materials és a càrrec del sol·licitant del servei.

Article 63.

A tots els efectes prevists en el present títol tenen la consideració d'interessades, a efectes de notificacions i altres comunicacions, la persona o les persones que hagin sol·licitat la prestació del servei funerari.

CAPÍTOL VI

Recollida, dipòsit i eliminació de residus sòlids

Article 64.

La recollida de residus sòlids que es produeixen als cementeris municipals correspon a l'Empresa Municipal, que ha de percebre les contraprestacions que pertoquin per via tarifària.

CAPÍTOL VII
Neteja i manteniment

Article 65.

Correspon a l'Empresa Municipal assegurar els serveis de neteja i manteniment de les dependències, les instal·lacions, els serveis, les vies i els espais lliures públics dels cementeris municipals.

Aquests serveis els pot prestar de forma directa o mitjançant contracta o conveni amb tercers.

CAPÍTOL VIII
Vigilància i seguretat

Article 66.

Sense perjudici de poder-lo encomanar a l'Empresa, corresponen a l'Ajuntament la vigilància i la seguretat dels cementeris municipals, les seves instal·lacions, dependències, serveis, espais i vies públiques.

Aquests serveis comprenen:

- a. control d'obres
- b. control de l'estat de conservació i ornament
- c. control d'ús i comportament d'usuaris i visitants
- d. protecció de persones i béns

Article 67.

Ni l'Ajuntament de Palma ni l'Empresa Municipal es responsabilitzen dels danys que puguin sofrir les unitats d'enterrament i els elements constructius complementaris de natura funerària com a conseqüència de força major o actuacions negligents, culposes o doloses de tercers.

CAPÍTOL IX
Drets i obligacions dels usuaris i del públic

Article 68.

Els usuaris i el públic en general concurrent als cementeris municipals estan obligats a:

- a. Utilitzar el mobiliari urbà i instal·lacions en la forma adequada.
- b. No envair zones enjardinades.
- c. Circular exclusivament per les vies o zones per a vianants, sense accedir als espais delimitats com a unitats d'enterrament, llevat dels titulars de drets funeraris sobre aquestes.
- d. Dipositar els residus sòlids que produeixin als recipients, contenidors o espais habilitats a aquest fi.
- e. Observar la normativa, la senyalització i la resta d'indicacions en matèria d'ordenació i funcionament dels serveis.

f. No accedir, llevat de requeriment o autorització del personal del servei, a les zones, els serveis o les dependències tancades al públic.

g. No extreure del recinte del cementeri cap element o material, sense l'autorització prèvia de l'Empresa.

h. Observar, en tot cas, les instal·lacions i les recomanacions que els formulin els responsables del servei.

El públic en general té dret a accedir als serveis i usar-los en la forma prevista en el present Reglament, així com a formular les reclamacions i les queixes que consideri oportunes i rebre la informació i l'assistència administrativa que pertoqui.

Tenen la consideració d'usuaris, als efectes prevists en el present capítol, els qui detenen la titularitat de drets funeraris i les persones que han instat la prestació de serveis de la mateixa naturalesa.

Article 69.

Els visitants i els usuaris dels serveis dels cementeris municipals s'han de comportar amb el respecte que mereix el recinte i la seva destinació; en cas contrari s'han d'expulsar els qui en pertorbin la tranquil·litat i l'ordre, sense perjudici de les sancions administratives que puguin correspondre o, si s'escau, passar el tant de culpa a l'autoritat competent.

Article 70.

Queda prohibida l'entrada i la circulació de tota classe de vehicles i cavalleries als cementeris municipals, amb excepció dels corresponents als serveis d'aquests i les forces de seguretat en l'exercici de les seves funcions.

Això no obstant, en casos concrets i justificats l'Empresa Municipal pot expedir autorització especial en què ha de constar identificat el vehicle, la destinació i el recorregut.

Article 71.

Queden prohibits l'accés i la circulació d'animals, acompanyats o no pels seus propietaris o posseïdors, pels cementeris municipals.

Els cans acreditats com a guies de deficients visuals hi poden circular sense cap autorització.

Article 72.

Els visitants dels cementeris municipals i els usuaris dels serveis i les instal·lacions que hi estan integrats han de ser responsables dels danys que hi causin i els han de reparar.

Article 73.

L'obtenció de reportatges fotogràfics, cinematogràfics o televisius als cementeris municipals, així com la realització de dibuixos i pintures i altres pràctiques similars, requereix autorització expressa de l'Empresa Municipal.

Article 74.

El control de l'ús i el comportament d'usuaris i visitants correspon a l'Empresa Municipal, sense perjudici de les competències pròpies de l'Administració.

CAPÍTOL X
Del culte

Article 75.

Els serveis mortuoris s'han d'efectuar als cementeris municipals sense cap discriminació per raó de religió.

Article 76.

Els actes de culte o ritus religiosos han de ser els que resultin de la voluntat del difunt o els que la família o parents decideixin, sempre que els interessats disposin de ministre de la confessió religiosa el culte de la qual pretenguin practicar.

Article 77.

Els actes de culte es poden realitzar abans o després de la inhumació o exhumació, sobre la unitat d'enterrament o a les capelles o llocs destinats a aquest efecte als cementeris municipals, segons convingui als interessats.

La realització dels ritus funeraris s'ha d'ajustar a les següents normes:

- a. S'han d'adequar als horaris de prestació de serveis als cementeris municipals.
- b. No han d'alterar o dificultar la prestació dels altres serveis.
- c. La pràctica de cultes que excedeixin del simple panegíric, respons o pràctica similar, o impliquin l'ocupació de llocs comuns destinats al culte, s'ha de comunicar amb la deguda antelació a l'Empresa Municipal, per tal d'assegurar la necessària coordinació i funcionament dels serveis.

Article 78.

L'Empresa ha de facilitar la pràctica de cultes o ritus religiosos, de qualsevol naturalesa, habilitant els espais o local adequats i procurant que resultin d'utilització comuna per a les diferents confessions religioses, sense perjudici de continuar mantenint les capelles destinades al culte catòlic.

TÍTOL III
Dels drets funeraris

CAPÍTOL I
Concepte i classificació

Article 79.

Es poden concedir drets funeraris sobre les unitats d'enterrament als cementeris municipals que, com a béns de domini i servei públic, s'integren en el patrimoni municipal, les quals poden tenir tants titulars o cotitulars com places d'enterrament tinguin la unitat de la qual es tracta.

L'Empresa Municipal pot concedir drets funeraris temporals sobre les dites unitats d'enterrament.

El dret funerari es limita a l'ús de la unitat d'enterrament, exclòs de tota transacció mercantil.

Article 80.

El dret funerari pot adoptar les següents modalitats:

- a. Perpètuas: confereix la facultat d'inhumació, exhumació i trasllat, escurades i neteges, així com la realització d'obres de construcció, conservació, millora i ornament, sense més limitacions que les establertes en el present Reglament i la resta de normes d'aplicació.
- b. Temporals: atorga l'ús d'unitats d'enterrament per a la inhumació i la custòdia de cadàvers i restes, depenent del període de temps, trasllat, exhumació, escurada, neteja i obres de conservació, amb la corresponent autorització prèvia.
- c. Comunes: implica el dret d'inhumació a unitats d'enterrament comunes (fosses i osseres).

CAPÍTOL II
Drets funeraris perpetus

SECCIÓ 1a
Adjudicació

Article 81.

Els qui es trobin interessats en l'adjudicació de drets funeraris perpetus sobre unitats d'enterrament ho han de sol·licitar mitjançant escrit presentat a l'Empresa Municipal que indiqui expressament el tipus d'unitat i el cementeri municipal seleccionats.

L'adjudicació dels drets funeraris perpetus correspon a l'Ajuntament, a proposta de l'Empresa Municipal.

Article 82.

A aquests efectes l'Empresa Municipal ha de dur un registre especial de sol·licituds en què constin, com a mínim: número i data d'entrada, peticionari, tipus d'unitat d'enterrament interessada, cementeri municipal seleccionat i decisió adoptada.

Aquest registre especial pot ser únic o diversificat per tipologia d'unitats d'enterrament i/o cementeris; la seva estructura, el seu format i el seu suport tècnic ha de ser el que, en cada moment, s'ajusti a l'organització, la racionalització i la tecnificació administratives.

S'hi han d'inscriure, per rigorós ordre de prestació, les corresponents sol·licituds.

Cada suport de registre s'ha d'iniciar amb l'oportuna diligència i els seus fulls han de figurar correlativament numerats i segellats.

Article 83.

La proposta d'adjudicació de drets funeraris perpetus es realitza en funció de les disponibilitats, per rigorós ordre d'assentament al registre especial al qual es refereix l'article anterior, atesa la naturalesa de la petició i el cementeri seleccionat pels interessats.

Això no obstant, tenen dret preferent els residents al terme municipal.

Article 84.

Quan es disposi d'unitats d'enterrament d'un tipus i en un cementeri determinat s'ha de comunicar als interessats, conformement al que s'estableix a l'article anterior, tal disponibilitat, i concedir-los un termini de quinze dies hàbils, comptats a partir del següent al de la notificació, perquè compareguin a les oficines de l'Empresa Municipal per ratificar-se en la sol·licitud i, en tal cas, aportar la documentació identificadora de la persona o persones a nom de les quals ha de figurar la titularitat de l'adjudicació, així com acreditar l'ingrés dels drets corresponents.

Si transcorre l'esmentat termini sense que es realitzi la compareixença i l'acreditació de l'ingrés s'entén que l'interessat desisteix de la seva petició i s'ha de fer la corresponent anotació de cancel·lació en el registre corresponent, sense altre tràmit.

Article 85.

En els casos de reconeguda necessitat es poden atorgar drets funeraris perpetus a títol individual, prescindint de l'establert a l'article anterior, després de resolució de la Batlia.

A aquest efecte s'ha de formalitzar l'oportú expedient d'urgència, en el qual de forma indubtable es justifiqui l'excepcionalitat en funció de la causa al·legada. No es considera urgència quan el difunt o els familiars que hi visquin o en depenguin disposin d'unitat d'enterrament en un cementeri municipal.

Són supòsits de reconeguda necessitat els inclosos als articles 17, 18 i 19 del present Reglament.

Per atendre els casos de necessitat, de cada bloc, illa, etc. d'unitats d'enterrament de nova construcció s'ha de reservar, com a mínim i inicialment, un deu per cent (10%) de la seva capacitat par a tal fi. Quan les previsions de disponibilitat d'unitats d'enterrament, a curt o mitjà termini, ho aconsellin, el Ple municipal pot acordar la reserva d'un percentatge major o de la totalitat d'aquestes, per atendre els casos d'urgència.

Article 86.

En els supòsits de catàstrofe, calamitat pública o altres circumstàncies d'especial incidència en la sensibilitat de la comunitat, la Batlia adoptarà les mesures que estimi oportunes.

Article 87.

Les adjudicacions de drets funeraris perpetus disposen del termini d'un mes des de la data d'adjudicació per formular les al·legacions o les reclamacions que considerin convenients en relació amb l'estructura i l'acabat de la unitat d'enterrament assignada, per tal d'adoptar les mesures correctores oportunes, tot això sense perjudici de la responsabilitat que escaigui respecte del sanejament per vicis o defectes ocultes de la construcció o els materials.

Article 88.

Poden sol·licitar l'adjudicació de drets funeraris qualssevol persones físiques o jurídiques, públiques o privades.

En el supòsit de persones jurídiques, han de fer constar a la sol·licitud la destinació de la unitat d'enterrament i l'ús previst dels drets funeraris, condicions que no poden ser alterades sense l'autorització prèvia de l'Empresa Municipal.

SECCIÓ 2a
Dels títols i el seu ús

Article 89.

Del dret funerari perpetu sobre unitats d'enterrament, en queda constància mitjançant inscripció al Registre municipal de titulars d'unitats d'enterrament, del qual hi ha còpia a cada cementeri municipal respecte de les unitats integrades a cadascun, i s'expedeixen tants de títols com titulars o cotitulars té la unitat d'enterrament.

Aquests títols, que han de ser el reflex individual del Registre municipal de titulars, han de contenir, entre d'altres dades: identificació de la unitat d'enterrament i cementeri de la seva ubicació sobre la qual s'atorguen els drets funeraris; dades del titular o cotitulars; espai reservat per a constància de les inhumacions, les exhumacions i les escurades realitzades, així com per a la diligència a la qual fa referència l'art. 43 del present Reglament; extracte de les disposicions a què es refereixen les seccions 2a i 3a del present capítol, i la resta de normativa que es consideri oportuna.

Article 90.

L'ordre d'inscripció dels cotitulars, en els supòsits de cotitularitat, s'ha d'ajustar al manifestat per l'interessat o els interessats en sol·licitar l'adjudicació dels drets funeraris sobre una unitat d'enterrament. En els supòsits de successió *mortis causa*, si no existeix acord entre els cotitulars, s'ha de respectar l'ordre testamentari. En el cas de successió intestada s'ha d'aplicar entre els hereus forçosos el criteri de prioritat per graus i dins aquests té preferència el major d'edat. En els casos no prevists, preval la proximitat del grau en l'ordre successori.

Article 91.

Quan per qualsevol motiu un títol pateix deteriorament, així com en els supòsits de pèrdua o sostracció, se'n pot sol·licitar-se un duplicat.

Article 92.

En tot moment els títols han de figurar actualitzats pel que fa a la titularitat del dret funerari. Els titulars o cotitulars estan obligats a donar compte dels seus canvis de domicili a l'Empresa, per escrit o mitjançant compareixença. Són a compte dels interessats els perjudicis que es puguin derivar de l'incompliment de la present norma.

Article 93.

Cal presentar un títol de la unitat d'enterrament per sol·licitar la prestació de qualsevol tipus de serveis funeraris als cementeris municipals.

L'Empresa ha de fer constar en els títols les successives inhumacions, exhumacions i escurades realitzades a la unitat d'enterrament corresponent.

No cal presentar títol ni escau anotar-hi el servei funerari prestat en el supòsit d'entitats asseguradores el títol de les quals sigui únic, conformement al que preveu l'art. 127 del present Reglament. En aquest cas i per sol·licitar la prestació de serveis funeraris els particulars interessats han d'aportar autorització expressa de la companyia titular.

Article 94.

Es pot autoritzar la pràctica d'inhumacions a la unitat d'enterrament malgrat que els interessats no aportin el títol que empari els drets funerari perpetus sobre aquesta en los següents casos:

- a. Pèrdua, sostracció o il·localització del títol.
- b. Trobar-se en termini de tramitació de la transmissió, sigui quina sigui la seva causa.
- c. Qualsevol altra circumstància similar que impossibiliti o dificulti la presentació del títol.

L'autorització correspon a l'Empresa, després de les oportunes comprovacions respecte de la condició de legítim interessat del peticionari. El peticionari de la inhumació indeguda n'és la responsable.

L'autorització ha d'establir el termini que es concedeix per reparar l'anomalia, sol·licitar l'expedició de duplicat o presentar el títol a l'Empresa Municipal per anotar-hi la inhumació practicada.

Article 95.

En el supòsit que es detecti qualsevol situació il·legal o anòmala en el títol que es presenti, aquest ha de ser retingut per l'administració del cementeri municipal, que ha de lliurar un document o cèdula acreditativa de tal circumstància a la persona a la qual se li retingui, amb expressió de la causa o les causes en què es fonamenta tal actuació preventiva, així com del termini per reparar les anomalies.

SECCIÓ 3a
De la seva transmissió

Article 96.

El dret funerari perpetu sobre unitats d'enterrament és transmissible per actes *inter vivos* o *mortis causa*, amb l'autorització prèvia de la Batlia, a proposta de l'Empresa Municipal.

Fora dels supòsits establerts a la present Secció no es reconeixen altres causes de transmissió de drets funeraris d'ús perpetu sobre unitats d'enterrament, llevat de resolució judicial.

Article 97.

La transmissió per actes *inter vivos* només es pot realitzar a títol gratuït i a favor de:

- a. Ascendents i descendents en línia recta, col·laterals fins el quart grau per consanguinitat o segon per afinitat i cònjuge del titular.
- b. A favor d'altres cotitulars del mateix dret funerari.

En tot cas la cessió s'ha de sol·licitar per escrit, s'ha d'acreditar la concurrència d'algun dels supòsits descrits i els interessats s'han de ratificar posteriorment mitjançant compareixença davant l'Empresa Municipal o presentant document que l'acrediti fefaentment. A l'expedient hi ha de constar, així mateix, l'acceptació dels cessionaris i la comunicació als altres cotitulars, si n'hi ha, a efectes de mer coneixement de la cessió realitzada.

Article 98.

La transmissió *mortis causa* es regeix per les següents normes:

Els hereus i legataris o qualsevol d'ells disposen d'un termini de dos anys des de la defunció del titular per formular la sol·licitud de transmissió.

La sol·licitud de transmissió s'ha de formular per escrit davant l'Empresa Municipal i s'ha d'acreditar, per qualsevol dels mitjans admesos en dret, la defunció del causant i la condició d'hereu o legatari del sol·licitant, sense perjudici dels drets que, si s'escau, corresponguin als usufructuaris.

Constitueixen, entre d'altres, mitjans probatoris:

- Successió testada: certificat de defunció, del Registre general de darreres voluntats, i còpia autèntica del testament. L'anterior documentació pot ser substituïda per la presentació de l'escriptura de manifestació i acceptació d'herència.
- Successió intestada: interlocutòria de declaració judicial d'hereus abintestat o, si no n'hi ha, certificat de defunció, del Registre general de darreres voluntats, acreditació de la condició d'hereus (llibre de família, informació testifical, etc.), respectant l'ordre successori previst en el Codi civil.

L'Empresa Municipal ha de retenir els títols de drets funeraris d'ús perpetu el darrer titular dels quals hagi mort i advertir el portador d'aquest de tot quan estableix el present article mitjançant el lliurament de document o cèdula acreditativa de tal circumstància.

Article 99.

Els cessionaris se subroguen plenament en els drets i les obligacions del cedent o drethavent.

Les transmissions de drets funeraris s'entenen atorgades sense perjudici de tercers.

A aquest efecte, els cessionaris o cohereus han de tenir en compte que el nombre de places d'enterrament no pot excedir del de places d'aquesta.

Article 100.

L'Ajuntament pot esdevenir titular dels drets sobre unitats d'enterrament, després de la renúncia dels seus titulars. En aquest cas l'Empresa Funerària i/o l'Ajuntament ha de valorar la unitat per abonar-la al titular o titulars renunciants. L'anterior possibilitat no implica obligatorietat per part de l'Ajuntament i/o l'Empresa pel que fa a la reversió i subsegüent abonament dels drets. En tot cas, pel que fa a la seva idoneïtat i conveniència hom s'ha d'ajustar a l'expedient que s'instrueixi amb aquesta finalitat.

SECCIÓ 4a Drets i obligacions dels titulars

Article 101.

Constitueixen facultats dels titulars de drets funeraris perpetus sobre unitats d'enterrament:

- a. El lliure accés a la unitat d'enterrament durant l'horari fixat a l'art. 27 d'aquest Reglament.

- b. L'exigència de la prestació dels serveis de conservació, manteniment, neteja, vigilància, seguretat i salubritat dels elements comuns del cementeri.
- c. La prestació dels serveis d'inhumació, exhumació, escurada i trasllat de cadàvers i restes respecte de la unitat d'enterrament, conformement a les possibilitats del servei i d'acord amb el que estableix el present Reglament.
- d. A la informació i l'assistència administrativa per part de l'Empresa Municipal.
- e. Que s'adoptin les mesures oportunes per assegurar l'exercici lliure i pacífic dels seus drets.
- f. La realització d'obres de conservació, manteniment, millora o ornament.
- g. Qualsevol altres establertes al present Reglament i la resta de normativa complementària.

Article 102.

En tot cas, el titular o cotitular té dret que siguin inhumats a la unitat d'enterrament adscrita a ella els cadàvers de les persones que trobi adients, llevat que es doni alguna de las circumstàncies següents:

- a. No disposar la unitat d'enterrament de places lliures.
- b. No haver transcorregut els terminis prevists a l'art. 48 del present Reglament i a les disposicions sanitàries.

Article 103.

Constitueixen obligacions dels esmentats titulars i cotitulars:

- a. Tenir a disposició de l'Empresa Municipal i de l'Ajuntament el títol acreditatiu del seu dret.
- b. Usar adequadament la unitat d'enterrament.
- c. Adoptar les oportunes mesures per a la conservació, el manteniment i la neteja de la unitat d'enterrament, de forma que no afecti negativament la seguretat, la sanitat, el medi ambient o l'ornament del cementeri, sense perjudici del que disposa l'art. 64 del present Reglament.
- d. Abonar les tarifes i la resta de drets que corresponguin com a conseqüència de la titularitat del dret i de la prestació dels serveis mortuoris.
- e. Facilitar-se mútuament els cotitulars el gaudi pacífic, normal i total de l'enterrament.
- f. Limitar l'exercici dels seus drets a la zona a la qual es contreu la unitat d'enterrament.
- g. Qualsevol altres establertes en el present Reglament i la resta de normativa d'aplicació.

Article 104.

En el supòsit que la titularitat d'un dret funerari s'atorgui o meriti a favor d'unes quantes persones, aquestes han de designar un representant davant l'Empresa Municipal a efectes de notificacions, sense perjudici de la responsabilitat solidària de totes elles. Si no s'efectua formalment tal designació s'entén que

correspon la representació al primer cotitular que figura com a tal en el títol i registre corresponent, o als que el segueixin si no es localitza.

CAPÍTOL III Drets funeraris temporals

Article 105.

Es poden atorgar els següents drets funeraris temporals:

- a. Per un període d'entre 1 a 5 anys, que són adjudicats per l'Empresa.
- b. Per un període de fins a 99 anys, renovables, que són adjudicats per l'Ajuntament a proposta de l'Empresa.

Per a l'adjudicació de drets funeraris temporals entre 1 i 5 anys els sol·licitants han de complir alguna de les circumstàncies següents:

1. No disposar el finat o els familiars que hi convisquin i en depenguin fins a la data d'unitat d'enterrament als cementeris municipals de Palma i no ser procedent la incoació de l'expedient d'urgència a què es refereix l'article 85 del present Reglament, perquè no té formalitzada sol·licitud d'adjudicació o no hi ha unitats d'enterrament disponibles.
2. No poder practicar la inhumació en una unitat d'enterrament de titularitat del finat o dels familiars que hi hagin conviscut, perquè no ha transcorregut el termini previst.
3. Tenir la condició de transeünt al terme municipal de Palma, en funció de les disponibilitats des de la darrera inhumació realitzada o qualsevol altra causa prevista al present Reglament que la impossibilita a mitjà termini d'unitats d'enterrament adscrites a aquest servei.

Per a l'adjudicació de drets funeraris temporals per un període de fins 99 anys s'han de complir les prescripcions establertes en el present Reglament pel que fa al registre de sol·licituds i la proposta d'adjudicació (art. 82 i 84). Mentre subsisteixi el període d'adjudicació, els adjudicataris poden transmetre el citat dret sobre la unitat d'enterrament, per actes *inter vivos* o *mortis causa*, de conformitat amb el que estableixen els arts. 96, 97 i 98 del present Reglament.

Els titulars de drets temporals per un període de fins a 99 anys tenen, mentre subsisteixi el seu dret, els drets i les obligacions establerts als art. 101, 102, 103 i 104 del present Reglament.

Article 106.

Correspon a l'Empresa l'adjudicació del dret funerari temporal d'1 a 5 anys, després de l'acreditació del dret, conformement al que estableix l'article anterior.

A aquests efectes l'Empresa ha de dur un registre especial en què consti, com a mínim, l'adjudicatari del dret funerari, la inhumació practicada, la unitat d'enterrament assignada, la data inicial del dret funerari i el terme d'aquest.

L'efectivitat del dret funerari temporal queda condicionada a l'abonament dels drets i les tarifes corresponents al període d'adjudicació d'aquest.

S'ha de lliurar al titular del dret funerari temporal document o cèdula acreditativa de la seva condició en què ha de constar, com a mínim: unitat d'enterrament assignada, dades del titular, inhumació practicada, data inicial i final del dret funerari i extracte de les disposicions a què es refereix el present capítol.

Article 107.

Els drets funeraris temporals es concedeixen per terminis de fins a 99 anys, renovables, i d'entre 1 i 5 anys, improrrogables, llevat que es doni algun dels supòsits a què es refereixen els paràgrafs 4t i 5è de l'art. 55 del present Reglament i fins que es reparin les anomalies.

Si el dret és sobre columbaris, el termini d'adjudicació és d'un any com a mínim i cinc com a màxim, segons interressi al seu titular. En qualsevol cas el termini és improrrogable.

Un cop finalitzat el termini, els titulars o cotitulars estan obligats a realitzar l'exhumació i traslladar les restes.

En el supòsit que el dit trasllat no es realitzi se li ha de concedir un termini de quinze dies per reparar la dita anomalia. Si transcorre el termini sense que s'hagi complert l'ordenat, llevat que es concedeixi pròrroga per raó de causa major justificada, l'Empresa Municipal ha de traslladar i dipositar les restes a l'ossera o fosses comunes. Les despeses ocasionades són a compte dels titulars del dret funerari extingit.

No és d'aplicació el que disposa el paràgraf anterior quan el titular del dret funerari temporal acredita haver sol·licitat l'adjudicació d'un dret perpetu o temporal per un període de 99 anys, amb dos anys d'antelació com a mínim a la acabament del termini fixat pel de naturalesa temporal, i aquest es prorroga fins a l'adjudicació d'aquell.

En casos degudament justificats (momificats, etc.) l'Empresa Municipal pot acordar la pròrroga dels drets funeraris temporals d'entre 1 i 5 anys per una anualitat, ampliable per iguals períodes si subsisteixen les causes d'excepcionalitat. Aquesta excepció no és aplicable quan l'ocupació de la unitat d'enterrament correspon a restes cadavèriques.

Article 108.

Els titulars de drets funeraris temporals estan obligats a comunicar a l'Empresa Municipal els canvis d'adreça, per escrit o mitjançant compareixença. En el supòsit de defunció, els hereus estan obligats a comunicar tal circumstància amb indicació de qui assumeix la titularitat del dret. Són a compte dels interessats els perjudicis que es derivin de l'incompliment de la present norma.

Article 109.

Queda prohibit situar plaques, epitafis o altres elements funeraris a unitats d'enterrament adscrites a drets funeraris temporals sense l'autorització expressa de l'Empresa Municipal, la qual ha d'ordenar la retirada dels no autoritzats o la realització d'aquesta per via subsidiària. No s'autoritza la realització d'obres de millora i ornament a les dites unitats d'enterrament als titulars de drets funeraris temporals sobre aquestes.

CAPÍTOL IV Drets funeraris comuns

Article 110.

Tota persona pot sol·licitar la inhumació de cadàvers i restes a les fosses i les osseres comunes dels cementeris municipals, després d'acreditar la seva personalitat i els seus drets.

No es presten altres serveis funeraris respecte de tals unitats d'enterrament llevat de disposició judicial.

Article 111.

Han de ser inhumats d'ofici a la fossa comuna:

- a. Els cadàvers de pobres o indigents.
- b. Els mancats d'identificació o dels quals no consti l'existència de parents o interessats, ni disposin de drets funeraris d'ús perpetu als cementeris municipals.
- c. Les restes procedents d'inhumacions practicades a unitats d'enterrament de lloguer, els drets funeraris temporals de les quals s'hagin extingit, de conformitat amb l'article 108 del present Reglament.
- d. Les restes procedents de reversions derivades d'expedients de caducitat o expropiació de drets funeraris d'ús perpetu, quan els parents no es personin a l'expedient o no indiquin la unitat d'enterrament i cementeri en què desitgen ser inhumats.

Article 112.

Correspon a l'Empresa Municipal ordenar tals inhumacions o reinhumacions. Quan aquestes siguin a instància de part, ha de lliurar al peticionari una cèdula acreditativa de la prestació del servei, la seva data i identificació de la fossa o ossera en què s'ha practicat, així com d'extracte de les disposicions del present capítol.

Les inhumacions i les reinhumacions s'han de fer constar en un registre especial, en el qual han de figurar, com a mínim: identificació del cadàver o restes, causes de la inhumació a tals unitats, unitat d'enterrament de procedència, si s'escau, data del servei i localització de la fossa o ossera comuna.

Article 113.

La inhumació a fosses i osseres comunes implica la renúncia dels familiars i parents a la recuperació del cadàver o les seves restes, llevat de disposició judicial.

CAPÍTOL V Incidències de les adjudicacions

Article 114.

Els drets funeraris s'extingeixen per algunes de les causes següents:

- a. Reversió per haver transcorregut el termini d'adjudicació.

b. Renúncia del titular.

c. Caducitat.

Article 115.

La reversió per haver transcorregut el termini d'adjudicació opera exclusivament sobre els drets funeraris temporals, en la forma prevista en el capítol III del present títol.

Article 116.

La renúncia implica l'expressió de la voluntat de l'adjudicatari de cessar en l'exercici dels seus drets funeraris, sense que impliqui dret a cap indemnització o compensació, llevat del que disposen els art. 101 i 128 del present Reglament, ni extingeix les responsabilitats en què hagin incorregut el titular o els cotitulars.

En el supòsit de cotitularitat, la renúncia d'un dels titulars acreix el dret dels restants.

Article 117.

Es produeix la caducitat en els següents supòsits:

- a. L'estat ruïnós o l'abandonament de la unitat d'enterrament.
- b. La no-realització de les obres en els terminis prevists a l'art. 47 del present Reglament.
- c. L'impagament de les tarifes i altres drets, després de requeriment d'abonament.
- d. La no-formalització de la transmissió del títol en els supòsits de successió *mortis causa*, en els terminis que estableix l'art. 99 del present Reglament.
- e. La concurrència d'alguna de les infraccions a què es refereix l'art. 149 del present Reglament.

Perquè la caducitat produeixi efectes ha de ser declarada.

Article 118.

La incoació de l'expedient de caducitat s'ha d'ajustar a les normes següents:

1. S'ha de notificar la incoació als titulars o, en cas d'haver mort, als seus hereus, i concedir un termini de 15 dies hàbils comptats des del següent al de la comunicació perquè al·leguin el que trobin convenient.
2. Un cop declarada la caducitat s'ha de concedir als titulars o als seus hereus un termini de 15 dies hàbils comptats des del següent al de la notificació de la resolució perquè optin per la reinhumació de cadàvers i restes que hi hagi a la unitat d'enterrament afectada, en un altra que designin. Si no fan ús d'aquest dret han de ser reinhumats a les fosses i osseres comuns, segons pertoqui.
3. Les despeses d'exhumació, trasllat i reinhumació són a compte dels titulars del dret funerari caducat o dels seus hereus.
4. Les notificacions a què es refereix el present article, si es desconeixen els hereus, s'han de publicar al BOCAIB.

Article 119.

Els canvis d'unitats d'enterrament, d'acord amb els art. 15 al 17 del present Reglament, no constitueixen causa d'extinció del dret funerari ni d'atorgament d'un altre de nou, sinó simple modificació de la unitat d'enterrament física sobre la qual opera.

Article 120.

En els supòsits d'extinció, el titular o els cotitulars tenen dret a retirar, a càrrec seu, els elements complementaris de naturalesa o ornament funerari, amb l'autorització prèvia de l'Empresa Municipal.

TÍTOL IV
Del dipòsit judicial

Article 121.

El Dipòsit Judicial pot estar a càrrec de l'Institut Anatòmic Forense segons els acords o convenis existents entre el Ministeri de Justícia i la corporació municipal.

Article 122.

La conservació, el manteniment i la neteja de les dependències, LES instal·lacions i ELS serveis que integren el dit Institut corresponen al Ministeri de Justícia.

Article 123.

Corresponen a l'Empresa Municipal les funcions de col·laboració següents:

- a. Assegurar durant 24 hores l'accés de cadàvers de procedència judicial.
- b. La vigilància i la custòdia dels accessos.
- c. La inhumació dels cadàvers una vegada acabades les tasques de medicina forense, després de manament judicial i comunicació de l'empresa funerària, o custòdia prèvia d'aquests a petició dels familiars o deutors, d'acord amb el que estableix l'art. 4 del present Reglament.
- d. El personal només ha d'accedir a la cambra judicial en el supòsit d'absència del personal de l'Institut, per facilitar el dipòsit de cadàvers.
- e. La retirada, la destrucció o l'eliminació dels residus sòlids que, en qualsevol cas, han de ser dipositats pel personal de l'Institut a recipients convenientment tancats i que no continguin residus líquids.

Article 124.

Les instal·lacions de l'Institut Anatòmic han de comptar amb accessos individualitzats i les seves instal·lacions i dependències són d'ús exclusiu del servei de medicina legal.

TÍTOL V De les entitats asseguradores

Article 125.

El Ple de l'Ajuntament pot destinar, en la forma i amb les condicions que en cada cas determini, parcel·les prèviament delimitades a la construcció d'unitats d'enterrament i instal·lacions complementàries per part de les entitats asseguradores, per cobrir els drets d'inhumació corresponents als seus assegurats.

Als efectes del present Reglament tenen la consideració d'entitats asseguradores únicament les que operin legalment en el ram de defuncions.

En tot cas les unitats d'enterrament han de ser individualitzades del tipus nínxol o columbari. Poden, això no obstant, disposar d'osseres comuns per dipositar-hi les restes procedents de la escurada de les seves pròpies unitats.

Article 126.

S'ha d'expedir titulació acreditativa del dret funerari perpetu. Aquesta titulació pot ser única, comprensiva de la totalitat de construcció i de les unitats d'enterrament integrades en aquesta.

A instància de l'entitat asseguradora interessada es poden segregar del títol original tants com blocs, edificis o unitats d'enterrament aquest tingui. En tot cas, els títols resultants s'expedeixen a nom de la entitat asseguradora.

En tot cas, les unitats d'enterrament han de figurar perfectament identificades mitjançant les denominacions que es creguin convenientes (grups, vials, quadres, etc.) i numerades. No es poden alterar sense l'autorització prèvia de l'Empresa Municipal.

Article 127.

Les entitats asseguradores no poden transmetre el dret funerari perpetu sobre unitats d'enterrament, però sí revertir a favor de l'Ajuntament els seus drets sobre la totalitat o part d'aquestes. En aquest cas la corporació ha de valorar les unitats d'enterrament objecte de reversió per abonar-la a la entitat renunciant, sense perjudici dels drets adquirits en virtut del conveni marc ratificat pel Ple municipal de 20 de setembre de 1976.

Article 128.

Les entitats asseguradores titulars de drets funeraris perpetus han d'assumir els treballs de neteja, recollida de residus sòlids, llur dipòsit als llocs habilitats a aquest efecte per l'Empresa Municipal, conservació i manteniment de les construccions de titularitat seva.

L'Empresa Municipal pot assumir tals serveis. En aquest cas ha de percebre les tarifes i la resta de drets que escaiguin.

Article 129.

Ni l'Ajuntament ni l'Empresa Municipal assumeixen cap tipus de responsabilitat en relació amb les obligacions existents o que puguin existir entre les entitats asseguradores i els seus assegurats, clients, proveïdors, personal i contractes que, en relació amb les seves activitats mercantils als cementeris municipals, puguin establir, contractar o convenir.

L'existència de relació contractual entre particulars i entitats asseguradores no afecta, en cap cas, l'exercici ple per part d'aquells dels drets reconeguts a la generalitat dels ciutadans.

Article 130.

Els serveis funeraris que s'han de realitzar a construccions, blocs, sectors o unitats d'enterrament que tenen com a titular del dret funerari una entitat asseguradora requereixen la presència d'un representant d'aquesta.

Article 131.

Les unitats d'enterrament integrades en grups o edificis la titularitat dels quals detinguin associacions o congregacions religioses, entitats o organismes públics i similars es regeixen pel que disposa el present capítol.

TÍTOL VI
Tarifes i drets econòmics

Article 132.

La utilització dels serveis regulats en aquest Reglament i la titularitat de dret funeraris a perpetuïtat i/o temporals sobre unitats d'enterrament queden subjectes al pagament dels drets, les taxes, les tarifes, els preus públics i la resta de exaccions municipals que hi siguin d'aplicació.

Article 133.

L'Empresa Funerària Municipal percep pels serveis que presta les corresponents tarifes i la resta de drets que pertocuen.

Article 134.

Correspon al Ple de l'Ajuntament aprovar les tarifes i els drets econòmics que han de satisfer els usuaris i els titulars pels serveis que presta l'Empresa Funerària Municipal.

TÍTOL VII
Règim jurídic

Article 135.

L'actuació administrativa s'ha de desenvolupar d'acord amb normes d'economia, celeritat i eficàcia.

Article 136.

Els actes administratius han de ser produïts per l'òrgan competent i consignar per escrit quan la seva naturalesa o les seves circumstàncies no exigeixin o permetin una altra forma més adequada d'expressió i constància.

Article 137.

Els actes administratius són vàlids i produeixen efecte des de la data en què es dicten, llevat que s'hi disposi una altra cosa. Han de ser motivats en els supòsits prevists a l'art. 43 de la Llei de procediment administratiu, de 17 de juliol de 1958.

Article 138.

El procediment es regeix pel que disposa el títol IV de l'esmentada Llei de procediment administratiu.

Article 139.

Contra les resolucions administratives i els actes de tràmit que determinen la impossibilitat de continuar un procediment o produeixin indefensió els titulars d'un dret subjectiu o d'un interès directe poden utilitzar els recursos que s'indiquen en els articles següents.

Article 140.

Els actes expressats a l'article anterior poden ser recorreguts en alçada davant el batle de l'Ajuntament de Palma.

La resolució del recurs d'alçada posa fi a la via administrativa. El termini per interposar el recurs d'alçada és de quinze dies i es pot presentar tant davant l'òrgan que dictà l'acte que s'impugna com davant el batle.

Si el recurs s'ha presentat davant l'òrgan que va dictar l'acte impugnat, aquest l'ha de trametre al batle, juntament amb l'expedient i el seu informe en el termini de deu dies.

Si un cop transcorreguts tres mesos des de la interposició del recurs d'alçada no se n'ha notificat la resolució s'entén desestimat i queda expedida la via procedent.

Si recau resolució expressa, el termini per formular el recurs adient es compta des de la notificació d'aquesta.

Article 141.

Contra la resolució d'un recurs d'alçada es pot interposar el recurs de reposició. Si s'ha interposat, el termini per al contenciós administratiu es comença a comptar en la forma prevista a l'article 58, paràgrafs 1r i 2n, de la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, de 27 de desembre de 1956.

Article 142.

A pesar de l'establert als articles anteriors, els interessats poden exercitar qualsevol altre recurs que considerin pertinent.

Article 143.

Per a tot allò no previst en aquest capítol, hom s'ha d'ajustar al que disposa la Llei de procediment administratiu, de 17 de juliol de 1958.

TÍTOL VIII
De les faltes i les seves sancions

Article 144.

Correspon a la Batlia la correcció de les infraccions que es cometin respecte de les normes contingudes en el present Reglament i les seves disposicions complementàries.

Les infraccions a què es refereix el present capítol es classifiquen, atenen la seva identitat, en: lleus, greus i molt greus.

Article 145.

Són faltes lleus:

- a. L'incompliment del que disposa el capítol IX del títol II del present Reglament.
- b. Qualsevol accions o omissions no expressament tipificades en el present Reglament o en les seves normes complementàries que impliquin entorpiment de la normal actuació administrativa en concordança amb normes d'economia, celeritat i eficàcia.
- c. Les infraccions que no figuren classificades com a greus o molt greus.

Article 146.

Són faltes greus:

- a. L'incompliment del que disposen als art. 41 i 42 (apartats e, f, g, h, j, k, m) i 47 del present Reglament.
- b. Les infraccions lleus quan es doni l'agreujant de reincidència. Té tal consideració quan l'infractor hagi estat sancionat per una o més faltes durant un mateix any natural.

Article 147.

Són faltes molt greus:

- a. La falsedat o el frau en la documentació, les declaracions, etc. presentades o formulades amb motiu de la tramitació d'expedients administratius dimanants de la normativa establerta en el present Reglament.
- b. El greu incompliment del que disposa el present Reglament quan, per la seva entitat o transcendència, pot afectar o afecta la sanitat, el medi ambient, la salut o la seguretat públiques.
- c. La cessió no autoritzada o qualsevol altra forma d'atorgament de drets funeraris a tercers a títol oneros.
- d. Incórrer en el supòsit a què es refereix l'art. 44 del present Reglament.
- e. L'incompliment del que estableix l'art. 2 del present Reglament, relatiu a l'exclusivitat de la prestació de serveis mortuoris.
- f. Les infraccions greus quan es doni l'agreujant de reincidència, així com preveu l'apartat b de l'article anterior.

Article 148.

Les infraccions a què es refereixen els articles anteriors han de ser corregides mitjançant l'aplicació de les següents sancions:

- a. Multa de 3.000 PTA.
- b. Multa de 3.000 PTA fins a la meitat de la quantia autoritzada per la legislació vigent al batle.

c. Multa de la meitat al màxim de la quantia autoritzada d'acord amb l'apartat anterior.

Article 149.

Les faltes lleus han de ser sancionades d'acord amb el que estableix l'apartat a de l'article anterior.

Les faltes greus ho han de ser conformement a l'apartat b.

Les faltes molt greus han de ser corregides amb la sanció prevista a l'apartat c.

Tot això sense perjudici, si s'escau, de passar el tant de culpa a l'autoritat governativa, autonòmica o judicial que pertoqui.

Article 150.

La incoació i la resolució dels expedients sancionadors correspon al batle de Palma.

Els expedients sancionadors s'han de tramitar d'acord amb el que estableix el capítol II del títol VI (articles 133 i següents) de la Llei de procediment administratiu.

Article 151.

Quan les infraccions comeses estiguin expressament tipificades en la Llei de disciplina urbanística de la CAIB, el Reglament de disciplina urbanística o normativa del Pla general d'ordenació urbana de Palma hom s'ha d'ajustar, respecte de la seva correcció i el procediment sancionador, al que estableixen les esmentades normes específiques.

El mateix criteri s'ha de seguir respecte de les infraccions en matèria d'ordenances fiscals municipals d'aplicació i hom s'ha d'ajustar al procediment establert a l'Ordenança fiscal general i la Llei general tributària.

Article 152.

Sense perjudici de les facultats sancionadors a què es refereix el present títol, l'Administració municipal ha d'adoptar les mesures complementàries que siguin necessàries per corregir les anomalies que es produeixin, per tal d'assegurar les condicions mínimes de seguretat i sanitat de les persones, el medi ambient i els béns públics o privats.

Constitueixen mesures correctores a aquests efectes:

a. La suspensió de serveis funeraris (inhumacions, exhumacions i escurades) mentre no es reparin les deficiències.

b. La realització de les obres de reparació i conservació necessàries per part de la titularitat del dret funerari perpetu sobre unitats d'enterrament. Si en el termini establert no es realitzen, les ha d'executar subsidiàriament l'Administració i són a compte del titular o els cotitulars les despeses que es dedueixin.

En tal sentit l'Administració municipal es reserva el dret, sense més tràmit, d'accedir a les unitats d'enterrament i realitzar els treballs encaminats a determinar la causa de les anomalies i corregir-les. Els titulars, si s'escau, han de posar a disposició de l'Empresa Municipal les claus que permetin l'accés a aquestes unitats, de forma immediata i a requeriment seu.

c. L'exhumació de cadàvers i restes si cal i el seu trasllat i dipòsit, amb caràcter provisional, en una altra o altres unitats d'enterrament.

La imposició de mesures complementàries pot tenir el seu origen o no en un procediment sancionador, o implicar-ne la incoació, en funció de la concurrència de responsabilitat per part dels titulars d'unitats d'enterrament per dol, culpa o negligència inexcusable.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. En el termini de dos mesos comptats des de l'entrada en vigor del present Reglament l'Administració municipal regularitzarà el personal afectat per la nova organització dels serveis municipals mortuoris que estableix aquest Reglament.

Segona. En el termini de cinc anys comptats des de l'1 de juliol de 1989, dada d'entrada en vigor de l'anterior Reglament, els titulars de drets funeraris perpetus sobre unitats d'enterrament han d'adaptar l'estructura de les dites unitats d'enterrament a les prescripcions essencials d'aquest.

Si aquesta adaptació suposa l'execució d'obres les llicències corresponents no estaran subjectes al pagament d'exaccions municipals.

Els titulars de les unitats o conjunt d'aquestes que es considerin afectats poden sol·licitar informe previ de l'Administració municipal, que expressi les mesures correctores bàsiques que s'han d'adoptar.

Tercera. Els cementeris municipals d'Establiments i Sant Jordi poden conservar les seves peculiaritats respecte dels drets funeraris perpetus atorgats fins l'1 de juliol de 1989 i l'estructura de les unitats d'enterrament sobre les quals operen.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. En tot el que no estigui previst en el present Reglament hom s'ha d'ajustar al que disposen la Llei de règim local i la seva normativa complementària, així com les disposicions, generals o autonòmiques, que hi siguin d'aplicació en matèria de sanitat general o de policia sanitària mortuòria.

Segona. El batle dictarà les disposicions i adoptarà les mesures que resultin necessàries per al millor funcionament dels Servei Municipal Mortuori, d'acord amb les atribucions que li confereix l'art. 21 de la Llei de bases de règim local.

Tercera. D'acord amb el que disposa l'article 70.2 de la Llei 7/85, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, el present Reglament entrarà en vigor a partir de la data en què se'n publiqui el text íntegre en el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOCAIB) i sempre que hagi transcorregut el termini previst a l'art. 65.2 de l'esmentada Llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Queden derogades les normes municipals de rang igual o inferior que s'oposin al present Reglament o continguin disposicions que s'hi regulen, i en especial:

1. El capítol IX del títol V (articles 866 al 875) de les Ordenances municipals de la M.I.N. i L. Ciutat de Palma, aprovades el 8 de febrer de 1915.
2. Les normes dictades per acords plenaris de 21-01-1969, 20-04-1978 i 23-07-1981, sobre cessions per actes *inter vivos* d'unitats d'enterrament.

3. El Decret de la Batlia 10005/79, de 2 de març, sobre realització d'obres menors a cementeris municipals.
4. El Decret de la Batlia 3483/67, de 20 de juny, sobre normes provisionals per al govern i l'administració del cementeri.
5. La Disposició de règim interior 4/76, de 22 de març, reguladora de la cessió a particulars de unitats d'enterraments.
6. El Reglament municipal de cementeris i policia sanitària mortuòria aprovat definitivament per acord plenari de 27-10-1988, publicat al BOCAIB d'1 de juliol de 1989.